

Katakomberne i Paris.

Af Gartner *Axel Berthelsen.*

To Gange om Maaneden er Katakomberne i Paris tilgængelige for Publikum. Imedens vi venter, har vi Tid til at betragte den kæmpemæssige Bronceløve, der ligger paa Pladsen, og til hos en Handlende at forsyne os med et lille Stearinlys, fæstet til et Stykke Træ. — Og saa aabnes Porten. — En Stentrappe, saa smal, at man kun kan passere een ad Gangen, fører c. 100 Trin ned i Dybet.

Det første Kvarterstid gaar vi ad ganske smalle Gange, hvor der kun er lavt til Loftet, og dette saavel som Væggene dannes af Sten. En lang Strækning ser det ud, som om Gangen, vi gaar i, var hugget ud i een eneste Sten, kun hist og her er en enkelt Revne. Der er et helt Net af Gange, tilsyneladende uden noget System, men en sortmalet Stribe i Loftet viser Vejen, og pludselig udvider Gangen sig.

En stor Jernport bliver aabnet, og den livlige Snakken, der hidtil har summet i Luften, tier i et Nu. — Vi er naaet ind i Katakomberne. —

Hvor nu Square de Innocence med det smukke Springvand „Fontaine de Innocence“ ligger, blev der i 1876 nedlagt en stor Kirkegaard, der var en af de frygteligste i Paris. Det var til dels en Fattigkirkegaard fra den sorte Døds Dage, da hele Kvarterer i Paris næsten uddøde som Følge af Pesten, hvad der igen medførte, at de fattige ikke blev begravede i Enkeltgrave, men kastedes i Fællesgruber. Dette bevirkede igen, at Luften omkring Kirkegaarden, der oven i Købet laa i en meget tæt befolkede Del af Byen, yderligere forpestedes og blev i den Grad sundhedsfarlig for Beboerne, at man ikke igen faldt til Ro, før Kirkegaarden blev nedlagt, Dødningsbenene og Skeletterne, som man fandt, blev overført til de gamle Stenbrud under Mont Rouge, og da ogsaa Skeletter fra andre nedlagte Kirkegaarde blev bragt hertil, regner man nu med, at Katakomberne er Gemmested for Resterne af ikke mindre end seks Millioner Døde. Det samme Antal som rummes i de romerske Katakomber.

Vi gaar som i en Labyrint af Gange og ser ved Lysenes blafrende Flammer paa begge Sider af os en Mur af Kranier og Dødningsben. Fra Gulv til Loft ligger Kranie ved Kranie sammen med Knogler murede op saaledes, at de danner de besynderligste Figurer og Mønstre. Flere Steder udvider Gangene sig til større Rum, men ogsaa her dannes Væggene af Mure af Hovedskaller. — Seks Millioner Døde. — Enkelte nogenlunde velbevarede Skeletter findes opstillede i Nicher; men ellers er de Knogler, der ikke er anvendt til Murene, kastede ind imellem hverandre bag ved disse, hvor de danner store Dynger, og Fugten, der enkelte Steder er sivet ned i Aarevis, har bevirket næsten utænkelige Resultater.

Det er vel nok naturligt, at man i en By, der opnaar en Størrelse som Paris, før eller senere ser sig nødsaget til at nedlægge Kirkegaarde, og lige saa naturligt maa Resterne af de Døde skaffes af Vejen; men mon man ikke kunde have fundet en nok saa smuk og tiltalende Maade at gøre dette paa.

Saa meget mere mærkeligt er det, som man netop i Frankrig paa sin Maade ærer de Dødes Minde meget højt, i ethvert Tilfælde de, der døde „Pour la Patrie“, og man vil i hver eneste By eller Landsby kan finde i det mindste eet Monument „Til vore Døde“. Forandrer det, at de sidstnævnte døde for Fædrelandet, virkelig Forholdene saa meget; er ikke de, hvis Rester findes i Katakomberne, disse Heltes Fædre, og bør ikke ogsaa deres Minde hædres?